

Ozir po svetu.

Domače življenje sultana turškega.

Sultan turški ima 700 žen; med temi je pa samo sedem pravih žen, in vsaka od njih ima po sto odalisk (dvorkinj, strežnic), ki so izbrane izmed najlepših ženskega spola, ki ga imajo v celem carstvu turškem. K tem pride še 300 od prilike odalisk, ktere so pašati in drugi bogati Turki sultanu v raznih prigodbah darovali. Celi ženski hram, po turško harem imenovan, šteje tedaj, razun službnikov in služnic, do 1000 žen. Sultanu strežejo edino le ženske; one ga oblačijo, one mu jedila in pitje donajajo in v kopališu mu služijo. Pervi nadstojnik harema se imenuje kizlar-aga; on je glavar skopljencov (eunukov), ki harem varjejo in red v njem obderže. Drugi vradnik harema je bečim-aga; on donaja od gospodarja darove tisti odaliski, ki mu je naj bolje dopala. Sicer pa ni nobenemu kristianu in nobenemu Turku dopušeno v harem sultanov iti; za to je treba posebnega dovolitnega pisma (fermana) od sultana, za katero je 80 fl. srebra plačati. Kdor dobi to dovoljenje, tega skopljenci vodijo po sobah, kjer odaliske prepevajo, plešejo, se razgovarjajo, pa včasih tudi prepirajo in kavsajo. Govoriti z njimi se nikakor ne smé.

Po »Danici Zagrebški«.

Novičar iz slavenskih krajev.

Iz Siska 15. augusta. B. Zadnje 3 tedne ni bilo veliko žitne kupčije tukaj, kar ni težko zapopasti, ako se pomisli, da sedaj zaloga našega poglavitnega žita — pšenice — ni velika (kakšnih 10.000 vaganov je imamo), cena pa je visoka, od 4 fl. 40 kr. do 5 fl. 50 kr. po različnosti blaga. Vse to ne vabikupeca. Veči barantija je sedaj s koruzo, ktere imamo dosti; cena ji je 3 fl. do 3 fl. 6 kr. Sliši se od ene strani, da je dež po Laškem dobro pomočil in rast koruze oživil, od druge pa, da je veliko koruze na poti v Terst. To bi moralo ceno tega žita svakojako ponižati, ako bi gotovo ne bilo, da zavolj presilne suše pri nas in v Banatu bo pridelk njeni grozno slab. Tudi češplje bo suša vzela. Za soršico (napolico), ktere cena je 3 fl. 10 do 3 fl. 15 kr., za ječmen po 2 fl. 30 do 2 fl. 40 kr., in za ovës po 1 fl. 45 do 1 fl. 50 kr. je celò malo kupca. Če tečen dež pride, da bojo po Kupi zamogle spet ladje iti, se bo kupčija že spet oživila.

Omeniti vam poleg tega še moram, da je pri nas veliko merzličnih ljudi, posebno med brodniki, in da naša merzlica je vsa huji od navadne; — če je človek močan ko hrust in zdrav ko česinj, ga polomi, da je joj; — po deželi jih je tudi že več za grizo pomerlo. Toče, ki je v vaših krajih letos tolikšno škodo naredila, ni pri nas nikjer bila. Z bogom za danes!

Iz Tersta se »Novicam« piše, da slavni naš Koseski se je pred nekimi tedni v znane Albanske toplice poleg Padove podal, okrepčavat svoje ude po dolgi in teški boleznii. Da bi se popolnoma ozdravljen vernul v domovino svojo, ki ga slavlja in ljubi tako iskreno!

Iz Ljubljane. V četrtek dopoldne je bil god (23. rojstni dan) presvitlega cesarja na dvéh krajih z velikimi cerkvenimi slovesnostmi obhajan: v mestu v stolni cerkvi, kjer so gosp. knezo-škof veliko sv. mašo peli, in na Vižmarjih zunaj mesta, kjer so se k maši pod milim nebom vsi 4 bataljoni zbrali. Zvečer je bila slovesnemu dnevu posvečena veselica pri gosp. deželnemu poglavarju. — V torek je vnovič od Radoljce doli poleg hribov čez Krajnj toča polje zlo poškovala. — V pondeljek zvečer odrine gosp. misjonar Luka Jeran z

7 rokodelci v Terst, odkodar bojo, če nobenega zadržka ne bo, se združeni s 4 duhovni iz Dunaja in že preoblečeni v turško obleko, se 27. t. m. na parobrodu v Aleksandrio podali.

Novičar iz mnogih krajev.

Po naj višjem sklepu od 13. t. m. ima 1. dan mesca septembra vojaški obsedni stan na Dunaji, v Pragi in v českih terdnjavah Kralovem Gradcu, Terezinu in Jožefovem mestu jenjati, in spet civilne oblasti in sodnije v djanje stopiti. — Presvitli cesar se je 13. dan t. m. podal v Išelske toplice. — Za novo Dunajsko cerkev se je do konca unega mesca po celem cesarstvu nabralo 1 milion in 15.386 fl. 20³/₄ krajc. — Dunajski vradni časnik je naznanil znesek državnih dohodkov v prvi polovici letošnjega leta v primeri z lanskim in predlanskim letom; znesek vsih dohodkov pervega polletja skupej je bil letos 115 milionov in 16.001 fl., lani 111 mil. 349.552 fl., predlanskem le 99 milionov 728.806 fl., in scer so donesli naravni davki (gruntni, hišni, dohodkini itd.), letos 41 mil. 288.904, lani 38 mil. 680.122 fl., predlanskem 35 mil. 812.400 fl., — nenaravni davki (vžitnina, cól, sol, tabak, lotrija itd.) letos 63 milionov 624.995 fl., lani 60 mil. 584.307 fl., predlanskem 52 mil. 825.523 fl., — drugi dohodki od državnega premoženja, rudnikov, železnice itd., letos 1 milion 76.281 fl., lani 3 mil. 106.032 fl., predlanskem 3 mil. 777.038 fl., — presežki razdolživnega zaloga so znesli letos 5 mil. 615.962 fl., lani 6 mil. 298.511 fl., predlanskem 5 mil. 207.317 fl., — različni dohodki letos 3 mil. 409.859 fl., lani 2 miliona 680.580 fl., predlanskam 2 mil. 106.528 fl. Iz tega se vidi, da so dohodki prve polovice letošnjega leta veliko obilniši od lanskega in predlanskega leta. — En oddelek dnarstvene straže (grenecjagrov) bo prihodnjič jezdil. — Cesarska komisija za odvezo zemljiš na Horvaškem in Slavonskem je 11. dan t. m. v djanje stopila. — Po Teržaškem časniku ni pošta, ki je 8. dan t. m. iz Carigrada odrinila, še nič gotovega v turško-rusovski zadevi prinesla. Sultan je 27. p. m. razposlal oglas po deželi, v katerem opominja svoje podložne, naj so Turki ali kristiani, k edinosti in miru med seboj; tudi je poklical gospodarja Moldave in Vlahie v Carigrad nazaj, ker v deželah, ki ju je Rus obsedel, ne moreta nič opraviti imeti; al sta ga vbogala, se še ne vé. Bere se, da je turška vlada od austrianske, pruske, angleške in francoske izdelani predlog do rusovskega cara nekoliko za svoje dobro prenaradila in ga tako caru poslala; časnik »Zeit« hoče vediti, da sultan terja, da naj rusovska armada v 14 dneh zapusti obsedene knežije; minister Rusel je 17. t. m. angleškemu zboru naznanil, da je rusovski car poterdil predlog, da se pa iz Turčije še nič ne vé, in da bo angleška vlada le s tem zadovoljna, da rusovska armada berž ali saj kmalo zapusti knežije. — Austrianski poročnik baron Bruk je Serbskemu knezu in sultanu naznanil, da, če bi treba bilo, bo austrianska armada obsedla serbsko knežijo. Knez serbski je zapovedal vsim, ki so dobri za orožje, naj se previdijo z njim, in je generala Kniczauina postavil armadi za poveljnika; čmu vse to, se ne vé, ker vendar še zmiraj up prevaguje, da se bo rusovsko-turško razpertenje z lepo poravnalo.

Za uboge Moravčane od toče zadete.

Gospá H. E. iz Novega mesta 1 fl., — gospod Jož. F. iz Novega mesta 1 fl.